

POSTANOWIENIE

Dnia 21 lutego 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z powództwa W. W.
przeciwko P. Spółka Akcyjna w likwidacji
o odszkodowania, wydanie świadectwa pracy, nakazanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 21 lutego 2017 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w G.
z dnia 29 maja 2015 r., sygn. akt VIII Pa (...),

- I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego 900 zł (dziewięćset) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w G. wyrokiem z dnia 29 maja 2015 r. oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Rejonowego w G. z dnia 2 stycznia 2015 r. w sprawie przeciwko P. S.A. z siedzibą w G..

Powód W. W. po ostatecznym sprecyzowaniu powództwa domagał się:

- zasądzenia od pozwanej odszkodowania w kwocie 21.000,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 9 maja 2014 r. z tytułu odmowy wydania zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu Rp-7,

- zobowiązania pozwanej do sporządzenia zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu powoda ze stosunku pracy za okres od dnia 7 lipca 2007 r. do dnia 1 lipca 2008 r.,
- zobowiązania pozwanej do wystawienia sprostowanego świadectwa pracy, obejmującego staż pracy do dnia 1 lipca 2008 r.,
- zobowiązania pozwanej do zapłaty na rzecz ZUS należnych składek z tytułu ubezpieczenia powoda za okres pozostawania bez pracy w związku z korzyściami, jakie powód miał osiągnąć w wyniku wyroku Sądu Rejonowego w G. z dnia 28 października 2008 r., wydanego w sprawie o sygn. akt IV P (...),
- zasądzenia od pozwanej odszkodowania w kwocie 16.928,21 zł z tytułu niewydania właściwego świadectwa pracy,
- zagrożenia wydania pozwanej nakazu zapłaty na rzecz powoda w kwocie 400 zł dziennie, w przypadku naruszenia przez pozwaną obowiązku wydania sprostowanego świadectwa pracy lub obowiązku wydania zaświadczenia Rp-7, w oparciu o art. 1051¹ k.p.c.

Dochodzone przez powoda roszczenia były następstwem wyroku Sądu Rejonowy w G. z dnia 28 października 2008 r., zasądzającego od pozwanej Spółki na rzecz powoda odszkodowanie za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę. W dniu 26 lutego 2010 r. pozwana przełała powodowi kwotę 148.920,72 zł. Pozwana spółka wskazała, iż z zasądzonej na rzecz powoda kwoty odszkodowania i odpłaty potrąciła zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych. Pozwana poinformowała powoda, że przychód stanowiący odszkodowanie zasądzone przez sąd pracy zgodnie z obowiązującymi przepisami został wyłączony jest z podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe, co z kolei powodowało brak podstaw do ponownego sporządzenia druku Rp-7.

W ocenie Sądu Rejonowego w G. powództwo nie było zasadne i zasługiwało na oddalenie. W zakresie zobowiązania pozwanej do zapłaty należnych składek na ubezpieczenie za okres od dnia 7 lipca 2007 r. do dnia 1 lipca 2008 r. Sąd Rejonowy przekazał sprawę do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - Oddział w G. jako właściwemu. W ocenie Sądu Rejonowego przyznane powodowi odszkodowanie za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia stanowiąc przychód ze stosunku pracy nie statuuje stanu

zatrudnienia powoda w pozwanej Spółce w okresie, za który zostało przyznane, ani też nie daje podstaw do odprowadzenia składek na ubezpieczenie społeczne, w tym ubezpieczenie emerytalne. W zakresie roszczenia powoda o odszkodowanie z tytułu niewydanie właściwego świadectwa pracy Sąd Rejonowy stwierdził, że bez wątplenia pozwana wydała powodowi świadectwo pracy z czteromiesięcznym opóźnieniem, jednakże powód nie wykazał wynikającej z tego powodu szkody. Sąd Okręgowy zważył, że apelacja powoda nie zasługuje na uwzględnienie, gdyż stanowi jedynie nieuzasadnioną polemikę z trafnym rozstrzygnięciem Sądu I instancji.

Skargę kasacyjną oparto na naruszeniu przepisów prawa materialnego: art. 2, art. 8 ust. 2 w zw. z art. 45 ust. 1, art. 24, art. 32 ust. 2, art. 190 Konstytucji RP oraz na naruszeniu przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy: art. 217 § 2 k.p.c. w związku z art. 382 k.p.c. oraz art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.

Skarżący uzasadniał przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania występowaniem w sprawie zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., sprowadzającego się do pytania: „Jakie są argumenty prawne dla pozbawienia pracownika bezprawnie zwolnionego z pracy w okresie ochrony przed wypowiedzeniem umowy o pracę, wszystkich praw wynikających z Kodeksu pracy, a które dotyczą pracowników nie zwolnionych z naruszeniem przepisów o wypowiedzaniu umów o pracę?”.

Nadto skarżący wskazał drugą podstawę prawną przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania - konieczność ochrony obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania w celu ujednolicenia praktyki stosowania prawa pozytywnego - to jest na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Zdaniem skarżącego w zakresie zasądzenia odszkodowania za wydanie niewłaściwego świadectwa pracy Sąd Okręgowy oparł rozstrzygnięcie o „nieaktualny wyrok” Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 1978 r. o sygn. akt I PRN 107/78, w sytuacji gdy odmienne wnioski wynikają z sentencji wyroku Sądu Najwyższego z dnia 13 października 2004 r. o sygn. akt II PK 36/04.

Skarżący wskazał również, że wyrok Sądu Okręgowego, rażąco sprzeczny z wyrokami Trybunału Konstytucyjnego a także ustalonymi przez Sąd Najwyższy

zasadami prawnymi oraz obowiązującą judykaturą, uzasadnia skargę kasacyjną, w związku z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., to jest potrzebą wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. Celem tej wykładni byłoby, jego zdaniem, potwierdzenie zasady niedyskryminacji wobec pracowników bezprawnie zwolnionych z pracy w okresie ochronnym - bądź też ustalenie praw przysługujących takim pracownikom, którzy zostali bezprawnie zwolnieni z pracy w okresie ochronnym i którym sąd pracy zasądził wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy, jednak nie przywrócił do pracy. Dotyczy to zwłaszcza prawa do objęcia takiego pracownika ubezpieczeniem społecznym za czas pozostawania bez pracy oraz prawa do dochodzenia od pracodawcy naprawienia szkody wyrządzonej niewydaniem w terminie lub wydaniem niewłaściwego świadectwa pracy przez pracodawcę innej niż utrata zarobków w związku z pozostawaniem bez pracy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie dostarcza powodów uzasadniających jej przyjęcie do rozpoznania.

W myśl art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. powinno przybrać postać porównywalną z formułowaniem zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości, o którym stanowi na przykład art. 390 § 1 k.p.c. Chodzi więc o przedstawienie wyraźnych wątpliwości co do określonego przepisu (normy) lub zespołu przepisów (norm), albo szerzej i bardziej ogólnie - wątpliwości co do pewnego uregulowania prawnego (instytucji prawnej). Sformułowane zagadnienie winno odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i

prawa pozytywnego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2015 r., I PK 19/15, LEX nr 2021941). Istotne zagadnienie prawne może odnosić się zarówno do prawa procesowego, jak i materialnego. Zagadnienie prawne powinno wyrażać problem prawny, którego wyjaśnienie ma znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy w ustalonym stanie faktycznym (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 października 2012 r., III SK 10/12, LEX nr 1228616; z dnia 18 września 2012 r., II CSK 180/12, LEX nr 1230170; z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109).

Przedstawione przez skarżącego pytanie nie jest zagadnieniem prawnym, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Pytanie jest sformułowane w sposób zbyt ogólny, nie zostało powiązane z potrzebą interpretacji konkretnie wskazanych przepisów prawa. Poza tym pytanie ma charakter otwarty, a rolą Sądu Najwyższego w postępowaniu kasacyjnym nie jest wyręczenie strony reprezentowanej w procesie przez profesjonalnego pełnomocnika we wskazaniu (doprecyzowywaniu) treści postulowanych zagadnień prawnych. Jeżeli skarżący jako przesłankę uzasadniającą przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to powinien zagadnienie to przedstawić z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało, przytoczyć argumenty prawne prowadzące do rozbieżnych ocen prawnych, a także wykazać, że jest to zagadnienie, którego rozwiązanie jest istotne nie tylko dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, lecz także dla praktyki sądowej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2016 r., II CSK 382/15, LEX nr 2090999).

Chybiony jest również zarzut oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Ujęta w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka ma miejsce wtedy, gdy zasadność podniesionych w niej zarzutów wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał, względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym

stanie faktycznym (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2015 r., IV CSK 263/15, LEX nr 1940571). Chodzi zatem o taką sytuację, gdy nie tylko zgłoszony zarzut jest słuszny, ale także stwierdzona nieprawidłowość jest tego rodzaju, że powoduje jaskrawą wadliwość zaskarżonego orzeczenia. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15, LEX nr 2057365). W rozpoznawanej sprawie żadna taka okoliczność nie miała miejsca, a zatem w świetle postawionych zarzutów nie można mówić o tym, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Nadto zauważyć należy, że zdaniem skarżącego oczywista zasadność skargi miałyby sprowadzać się do ujednolicania praktyki stosowania prawa pozytywnego w zakresie zasądzenia odszkodowania za wydanie niewłaściwego świadectwa pracy. W tym kontekście należy przywołać stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w postanowieniu z dnia 4 marca 2008 r., zgodnie z którym skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach dotyczących świadectwa pracy i roszczeń z tym związanych (art. 398² § 2 pkt 2 k.p.c.), co obejmuje nie tylko roszczenie o wydanie świadectwa pracy lub jego sprostowanie, ale także roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej przez pracodawcę wskutek niewydania w terminie lub wydania niewłaściwego świadectwa pracy (II PK 178/07, OSNP 2009 nr 11-12, poz. 145).

Przez rozbieżności w orzecznictwie sądów, uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, należy rozumieć istnienie zróżnicowanych albo sprzecznych rozstrzygnięć w sprawach o takich samych lub bardzo podobnych stanach faktycznych, w których mają zastosowanie te same przepisy prawne, wyłożone lub zastosowane w sposób prowadzący do wydania odmiennych orzeczeń albo innych decyzji procesowych (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 2015 r., III CSK 59/15, OSNC 2016 nr 2, poz. 29). Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że określony przepis prawa, będący źródłem poważnych wątpliwości interpretacyjnych, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 2015 r., III CSK 269/15, LEX nr 1982406). Skarżący nie sprecyzował jaki przepis prawa jest źródłem wątpliwości interpretacyjnych, a także nie wskazał

rozstrzygnięć, w których ujawniły się te rozbieżności, posługując się ogólnym sformułowaniem „sprzeczność wyroku Sądu Okręgowego z wyrokami Trybunału Konstytucyjnego, z ustalonymi przez Sąd Najwyższy zasadami prawnymi oraz obowiązującą judykaturą”.

Nadto wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. opiera się na założeniach faktycznych sprzecznych z ustaleniami sądu odwoławczego, co nie zasługuje na uznanie w świetle związania Sądu Najwyższego ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Sady obu instancji ustaliły, że wyrokiem z dnia 28 października 2008 r. Sąd Rejonowy w G. zasądził od pozwanej Spółki na rzecz powoda odszkodowanie za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę, nie zaś wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy, jak podnosi skarżący.

Nie znajdując podstaw do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji. O kosztach procesu rozstrzygnięto na podstawie reguły z art. 98 k.p.c. i art. 99 § 1 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c.